

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Teraviljasektori ülevaade

Madis Pärtel

Teraviljafoorum, 06. detsember 2023

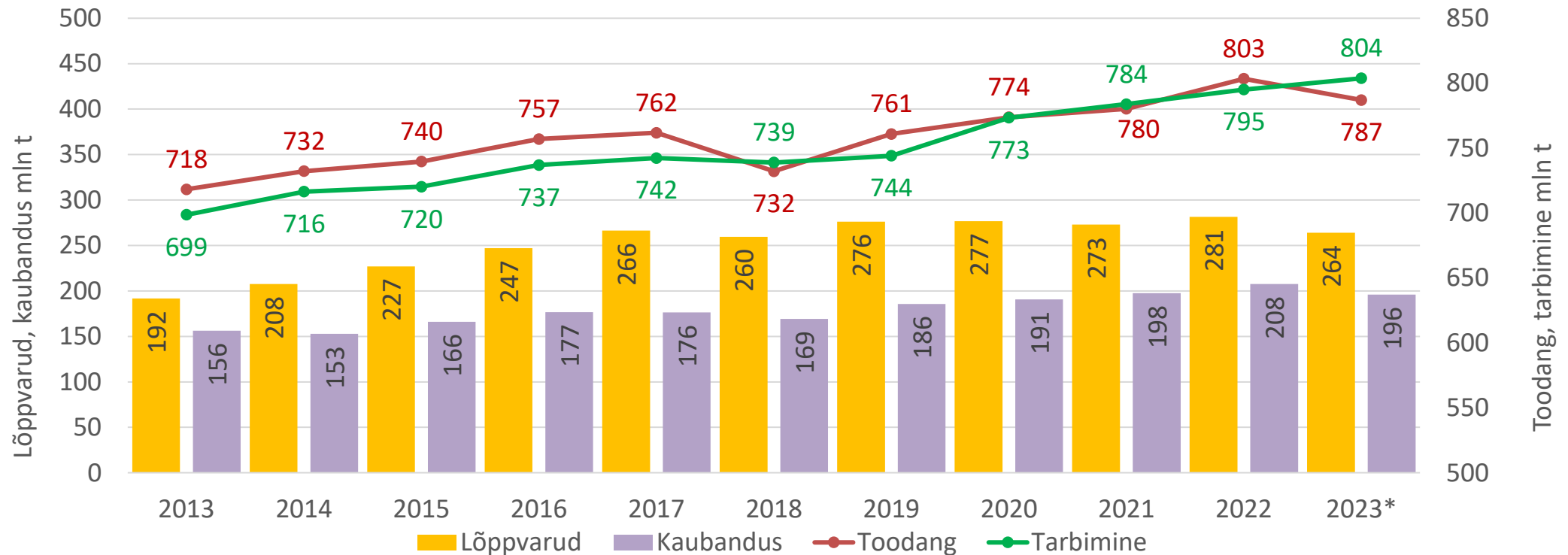
2023 ülevaade

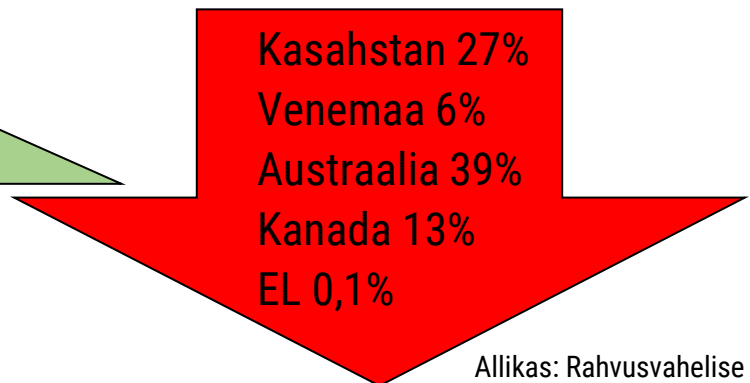
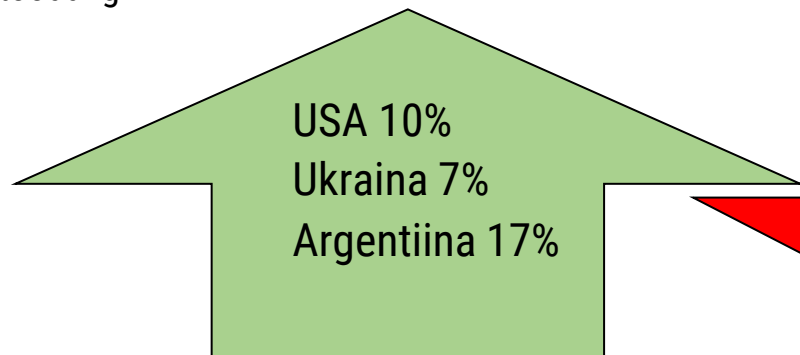
MAAILM

Maailma nisu toodang, tarbimine, kaubandus ja varud (2023/24 prognoos)

Suurimate eksportijate toodang:

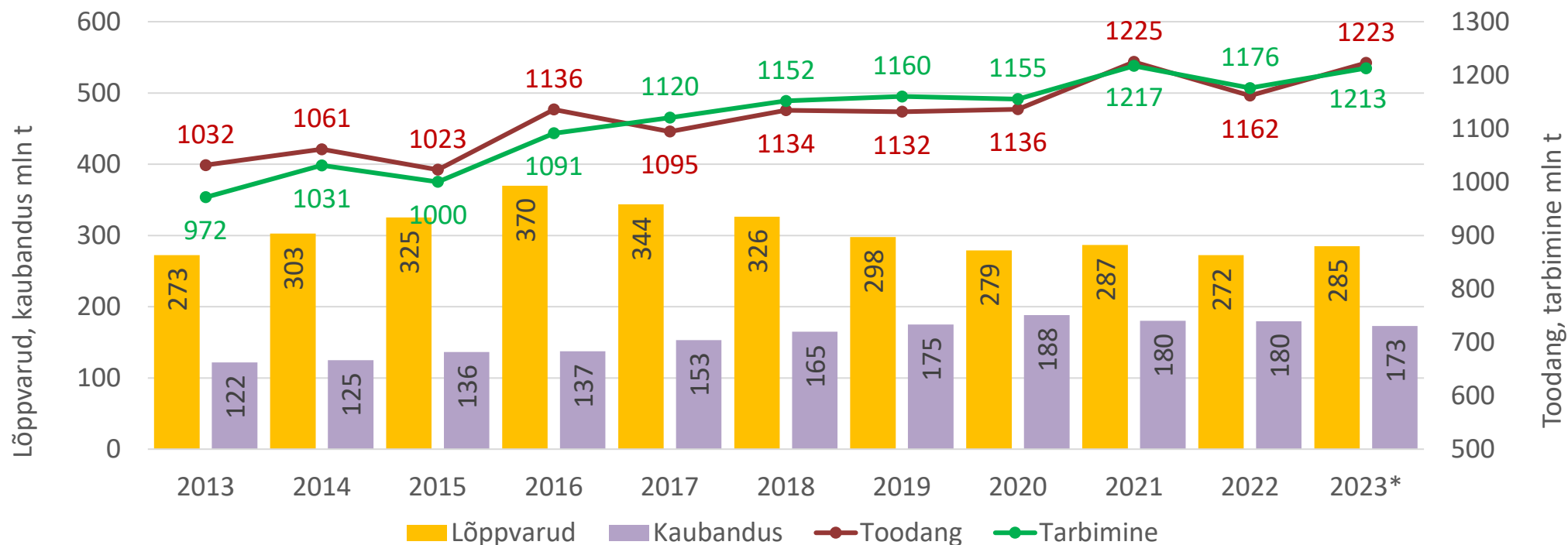
EL 133 mln t
 Venemaa 90 mln t
 USA 49 mln t
 Kanada 30 mln t
 Ukraina 29 mln t
 Austraalia 24 mln t
 Argentiina 15 mln t
 Kasahstan 12 mln t

Toodang -2,1%
 Tarbimine +1%
 Kaubandus -5,7%
 Varud -6,1%

Allikas: Rahvusvahelise teraviljanõukogu novembri raport
 * Prognoos

Maailma maisi toodang, tarbimine, kaubandus ja varud (2023/24 prognoos)

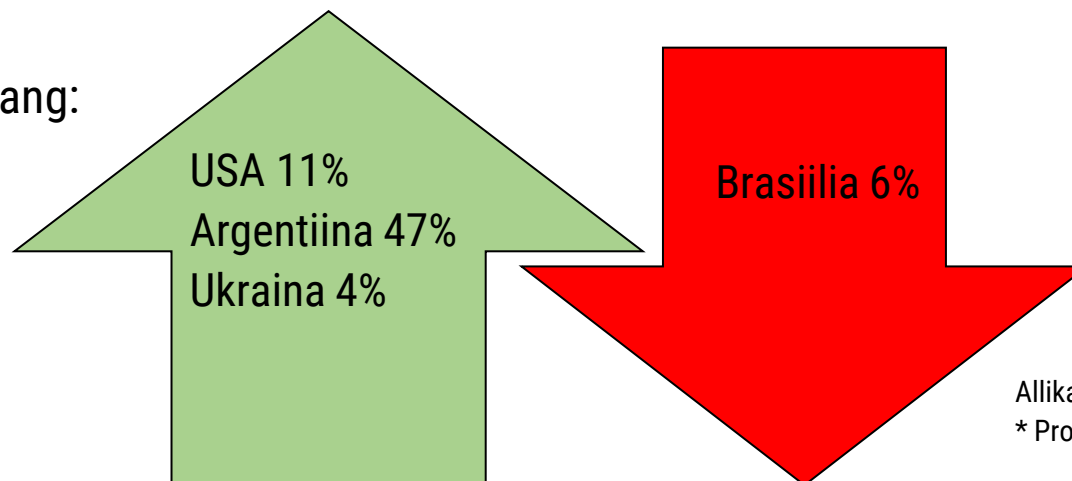
Suurimate eksportijate toodang:

USA 387 mln t

Brasiilia 124 mln t

Argentiina 61 mln t

Ukraina 29 mln t

Toodang +5,3%

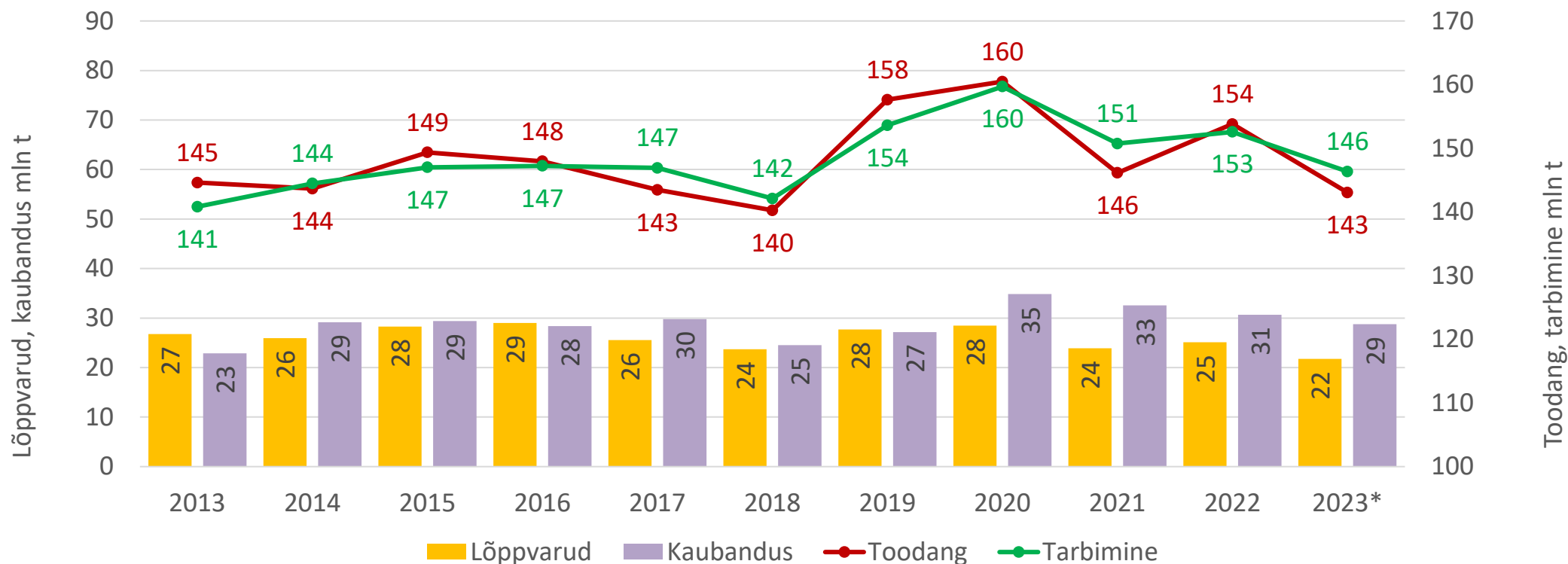
Tarbimine +3,3%

Kaubandus -3,5%

Varud +3,7%

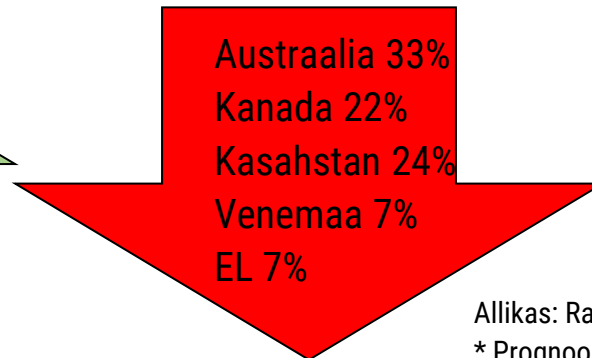
Allikas: Rahvusvahelise teraviljanõukogu novembri raport
* Prognoos

Maailma odra toodang, tarbimine, kaubandus ja varud (2023/24 prognoos)

Suurimate eksportijate toodang:

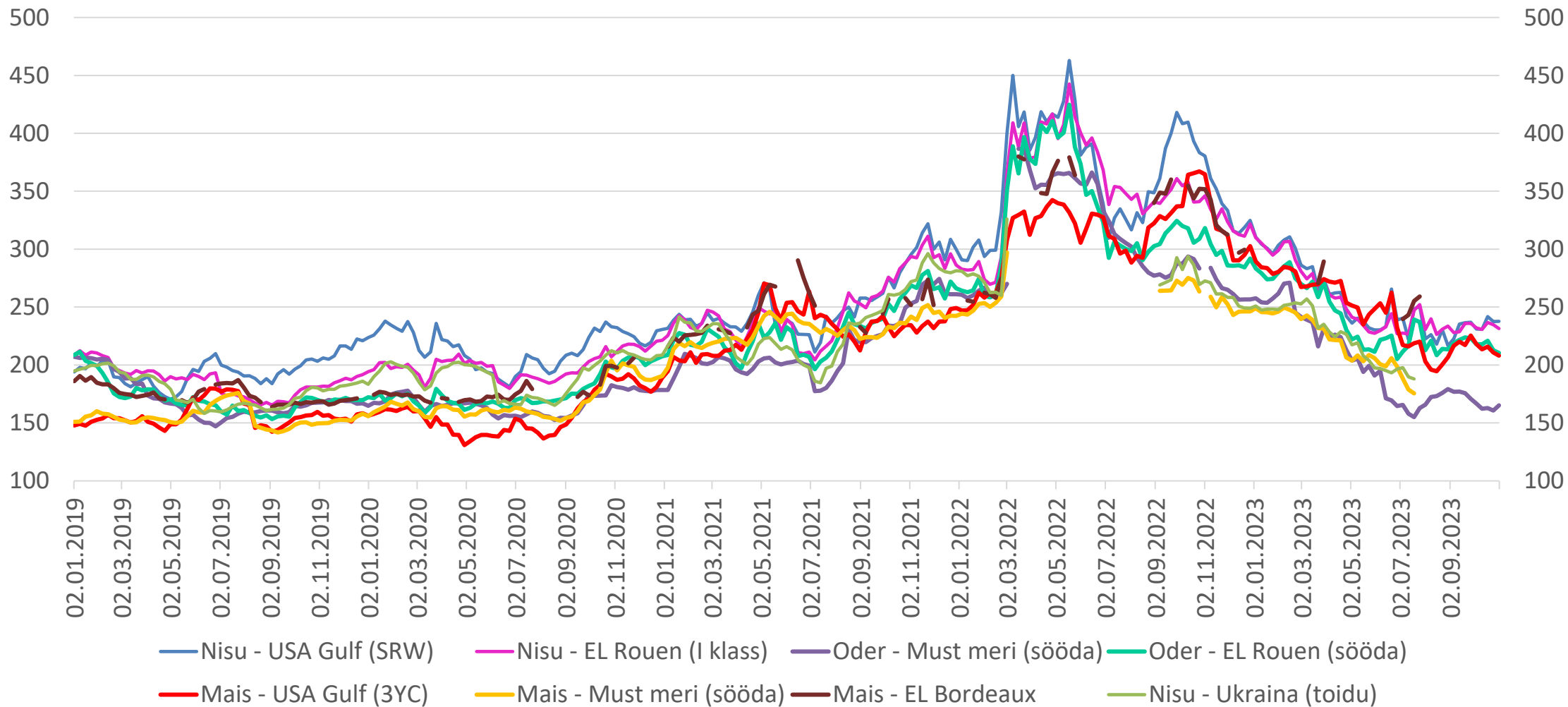
- EL 48 mln t
- Venemaa 21 mln t
- Austraalia 10 mln t
- Kanada 8 mln t
- Ukraina 7 mln t
- Argentiina 5 mln t
- USA 4 mln t
- Kasahstan 3 mln t

Toodang -6,9%
Tarbimine -4,3%
Kaubandus -6,3%
Varud -11,5%

Allikas: Rahvusvahelise teraviljanõukogu novembri raport
* Prognoos

Maailma teravilja ekspordihinnad (FOB €/t)

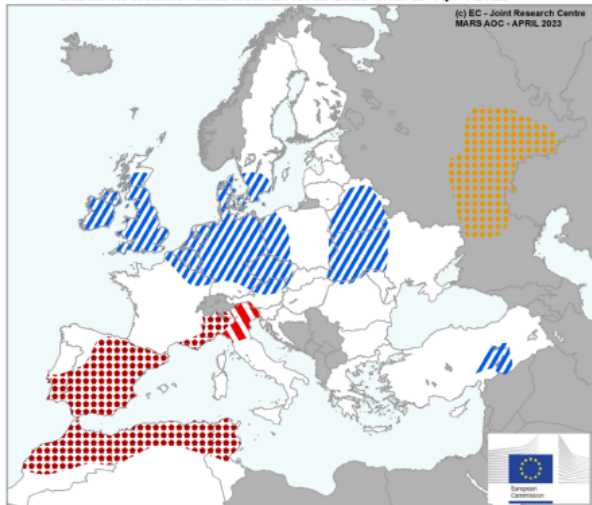

EUROOPA

AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS

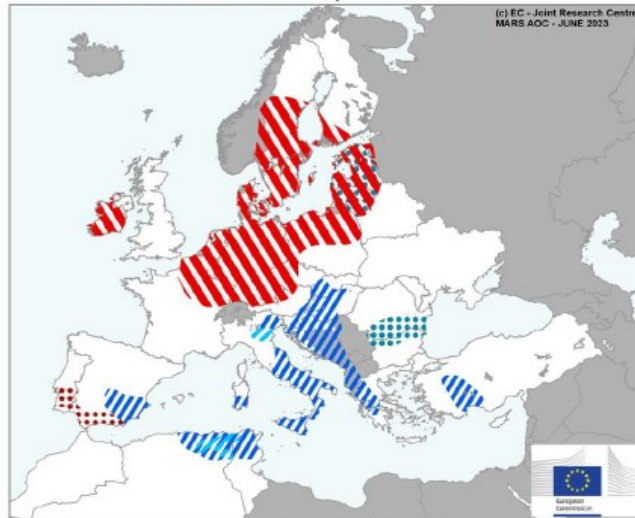
Based on weather data from 1 March 2023 until 17 April 2023

- Drought
- Rain deficit
- Rain surplus
- Temperature accumulation surplus

AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS

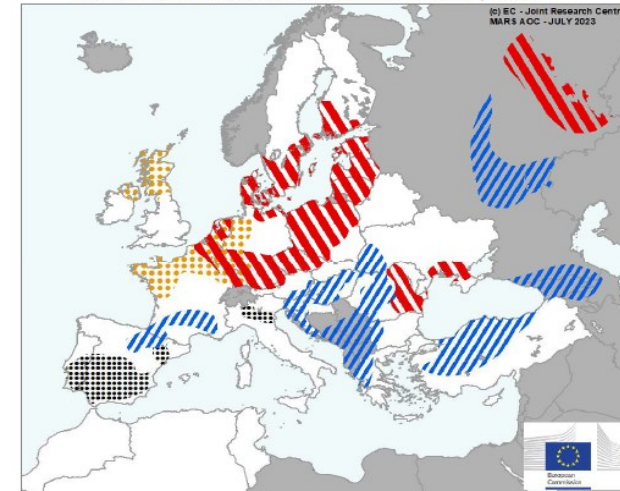
Based on weather data from 1 May 2023 until 12 June 2023

- Drought
- Rain deficit
- Rain surplus
- Flood
- Temperature accumulation deficit

AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS

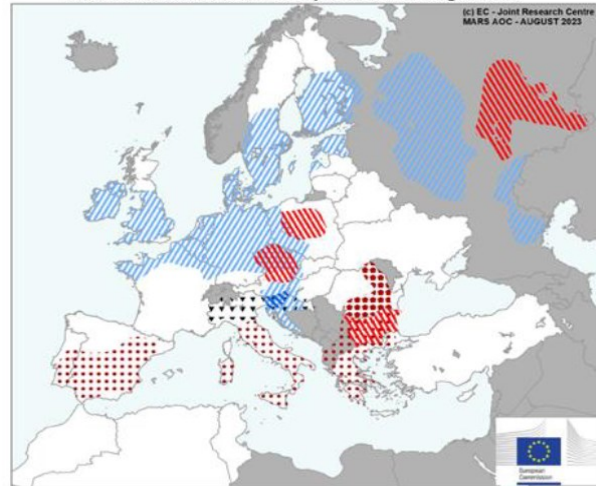
Based on weather data from 1 June 2023 until 16 July 2023

- Heatwave (>35°C)
- Rain deficit
- Rain surplus
- Temperature accumulation surplus

AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS

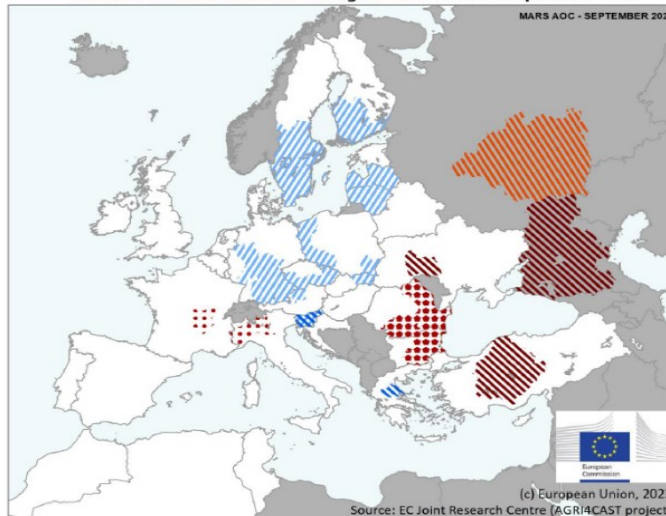
Based on weather data from 1 July 2023 until 13 August 2023

- Rain surplus
- Flood
- Localised Hailstorms
- Rain deficit
- Drought
- Heatwave (>35°C)

AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS

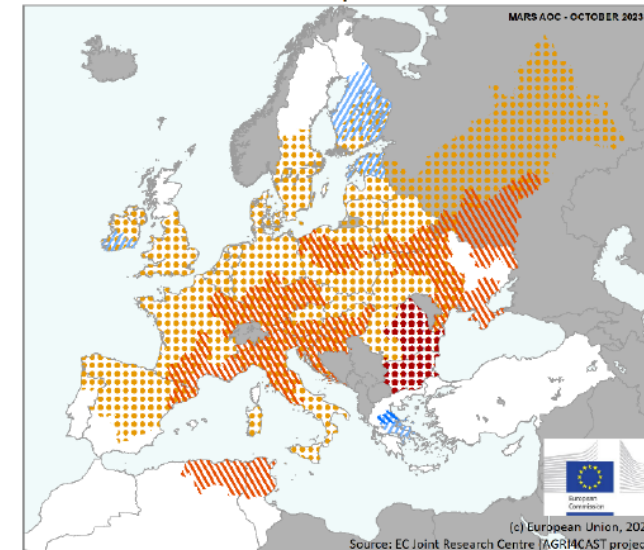
Based on weather data from 1 August 2023 until 10 September 2023

- Rain surplus
- Flood
- Hot and Dry
- Rain deficit
- Drought
- Heatwave (>35°C)

AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS

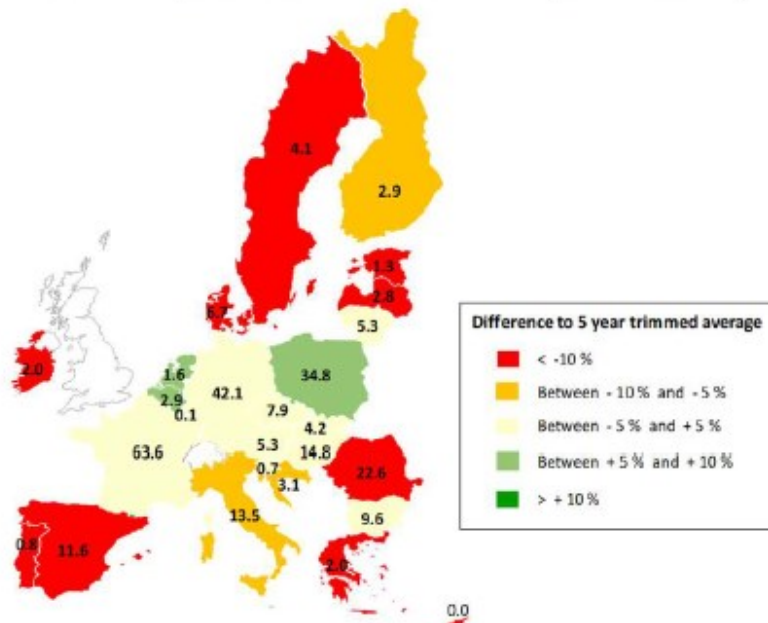
Based on weather data from 1 September until 15 October 2023

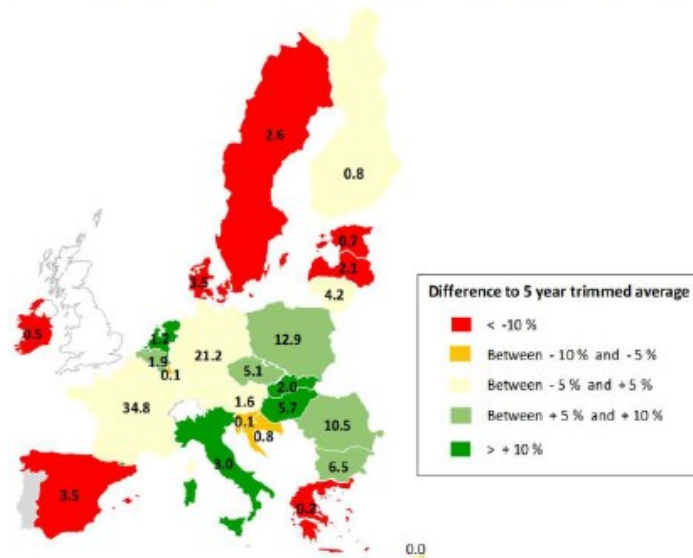
- Rain surplus
- Flood
- Drought
- Rain deficit
- Temperature accumulation surplus

Teravilja toodang ELis 2023

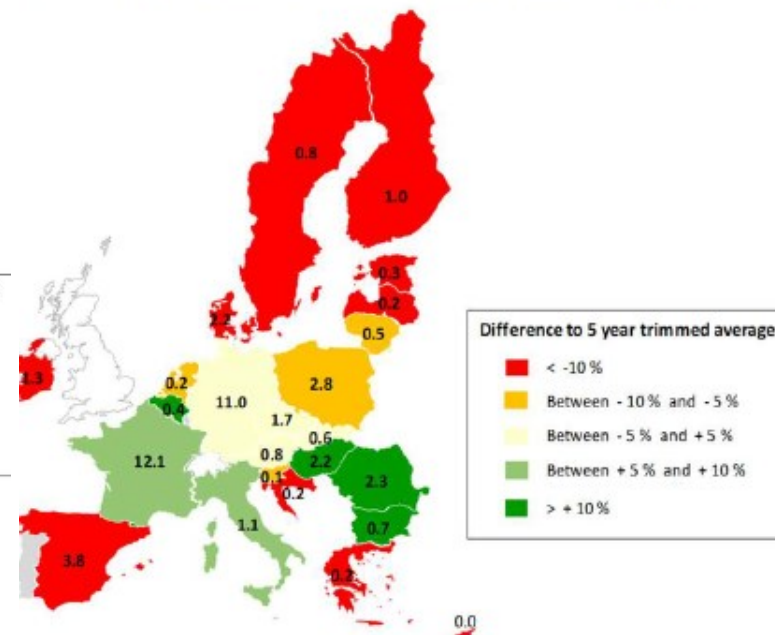
Total cereals production - 2023 forecast (million tonnes)

Soft wheat production - 2023 forecast (million tonnes)

Barley production - 2023 forecast (million tonnes)

Teravilja toodang 266,4 mln t (-0,1% vs 2022; -

5,1% vs 5a keskmine)

Nisu 125,6 mln t (-0,2%; +1%)

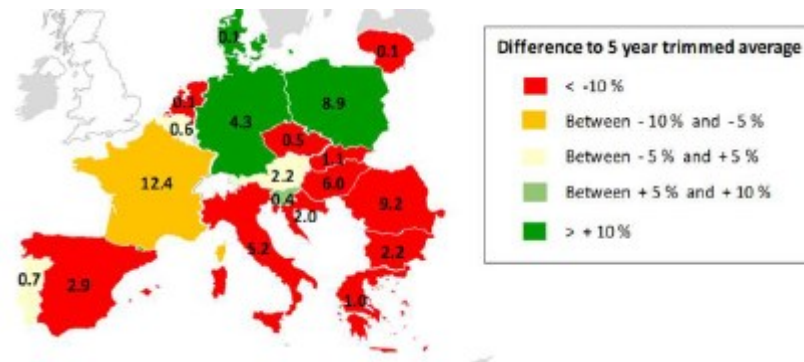
Mais 59,9 mln t (+12,8%; -13%)

Oder 46,9 mln t (-8,8%; -10,3%)

Rukis 7,4 mln t (+1%; -5,3%)

Kaer 6 mln t (-19,4%; -17,5%)

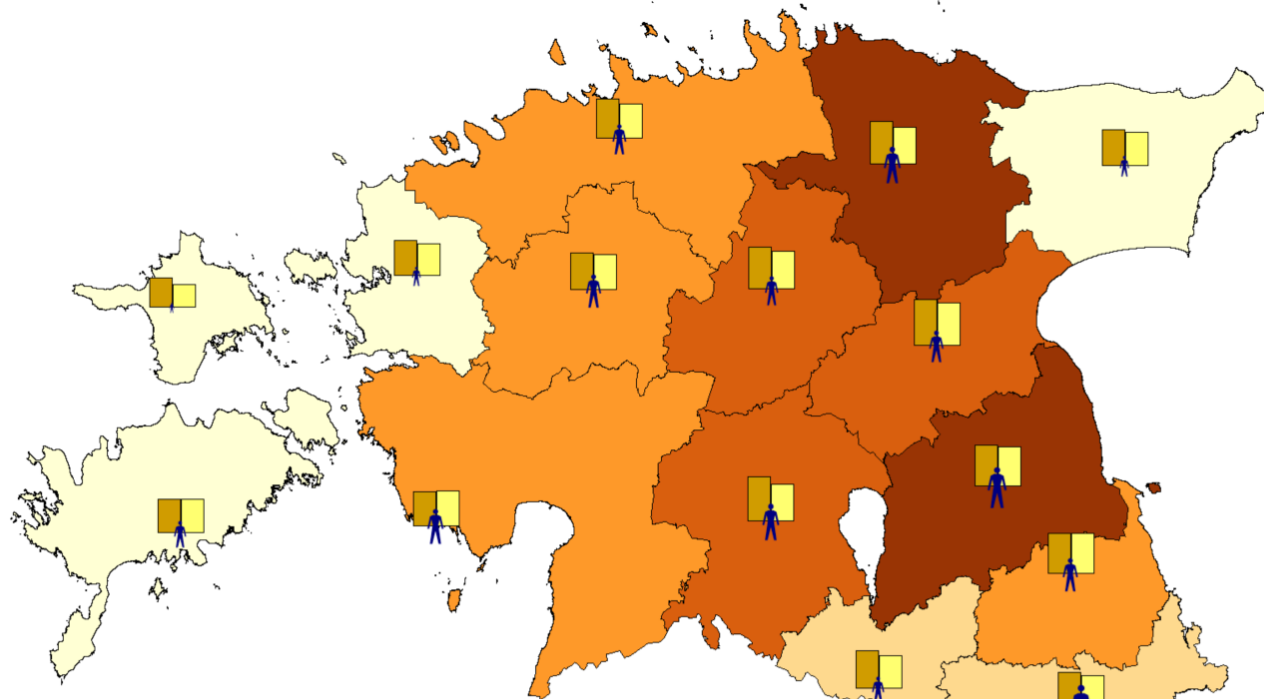
MAIS

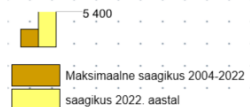
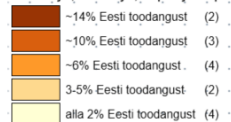

EESTI

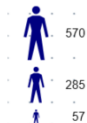
~4400 tera-, kaunvilja ja rapsi-rüpsi kasvatajat

Teravilja, kaunvilja, rapsi ja rüpsi saak kokku, 2021 ja 2022

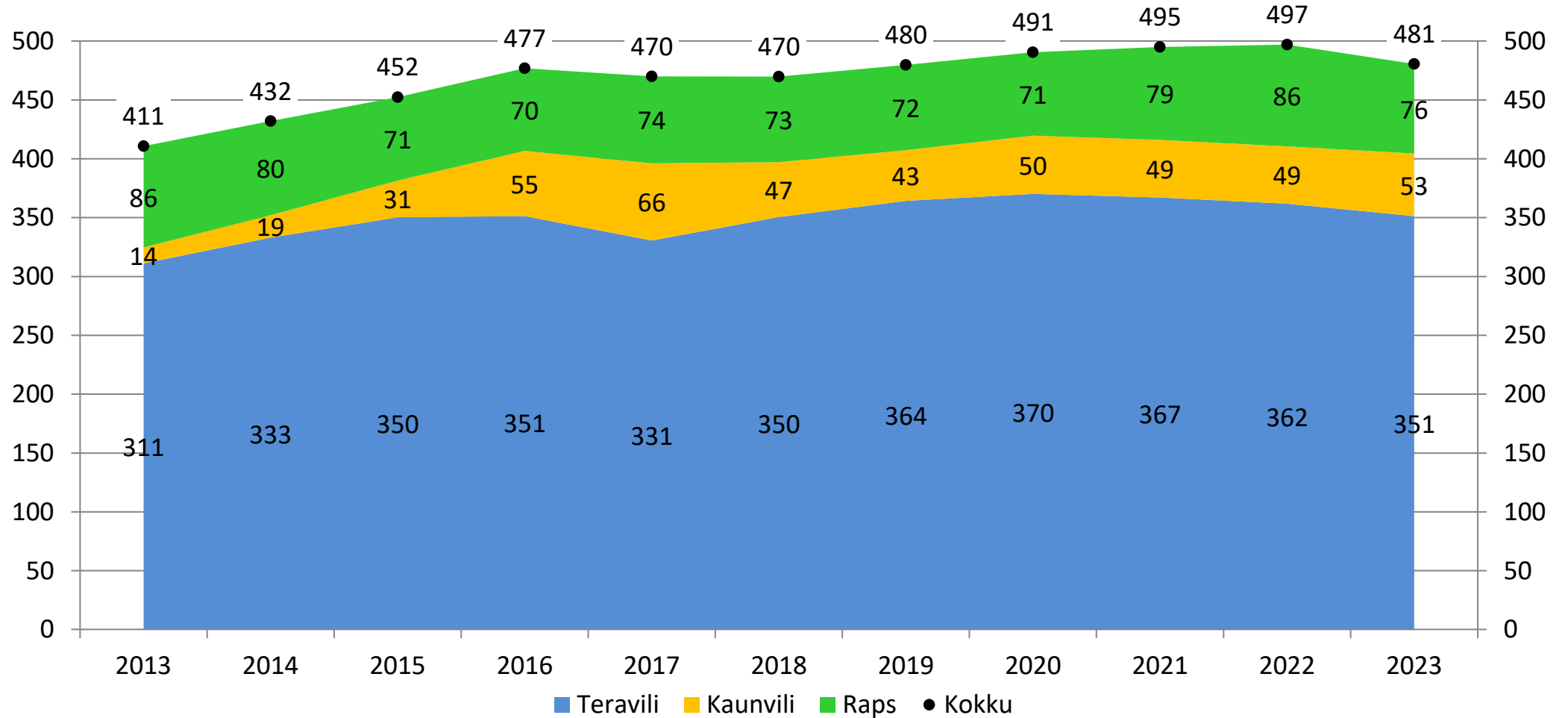

Tera-, kaunvilja, rapsi ja rüpsi kasvatajate arv, 2022

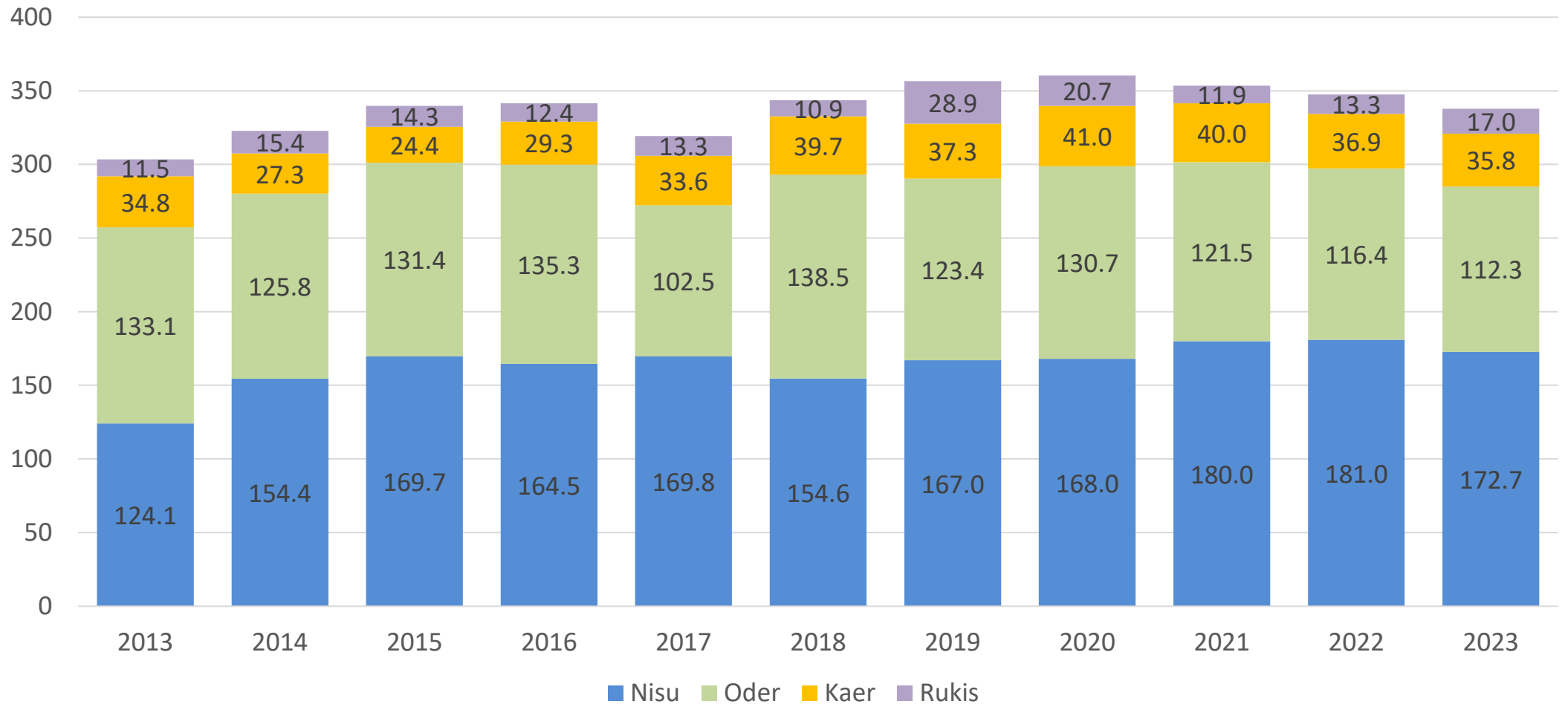

- ❑ 60% rapsist-rüpsist, tera- ja kaunviljast toodetakse 5 maakonnas, kus on 42% kasvatajatest
- ❑ 46% kasvupinnast on 6% isikutel, kellel kasvupind üle 500 ha
- ❑ Põllumajanduse majandusharu kogutoodangu väärtuses on tera- ja kaunvilja ning rapsi-rüpsi toodangu väärtus suurenenud 10%-lt (2004) 35%-le (2022)
- ❑ Keskmise ettevõtte netolisandväärtus tööjõu aastühiku kohta on 36% kõrgem kui keskmisel põllumajandustootjal (2022. a tootmistüüpide keskmine 51 976 €, taimekasvatuse tootmistüübis 70 586 €)

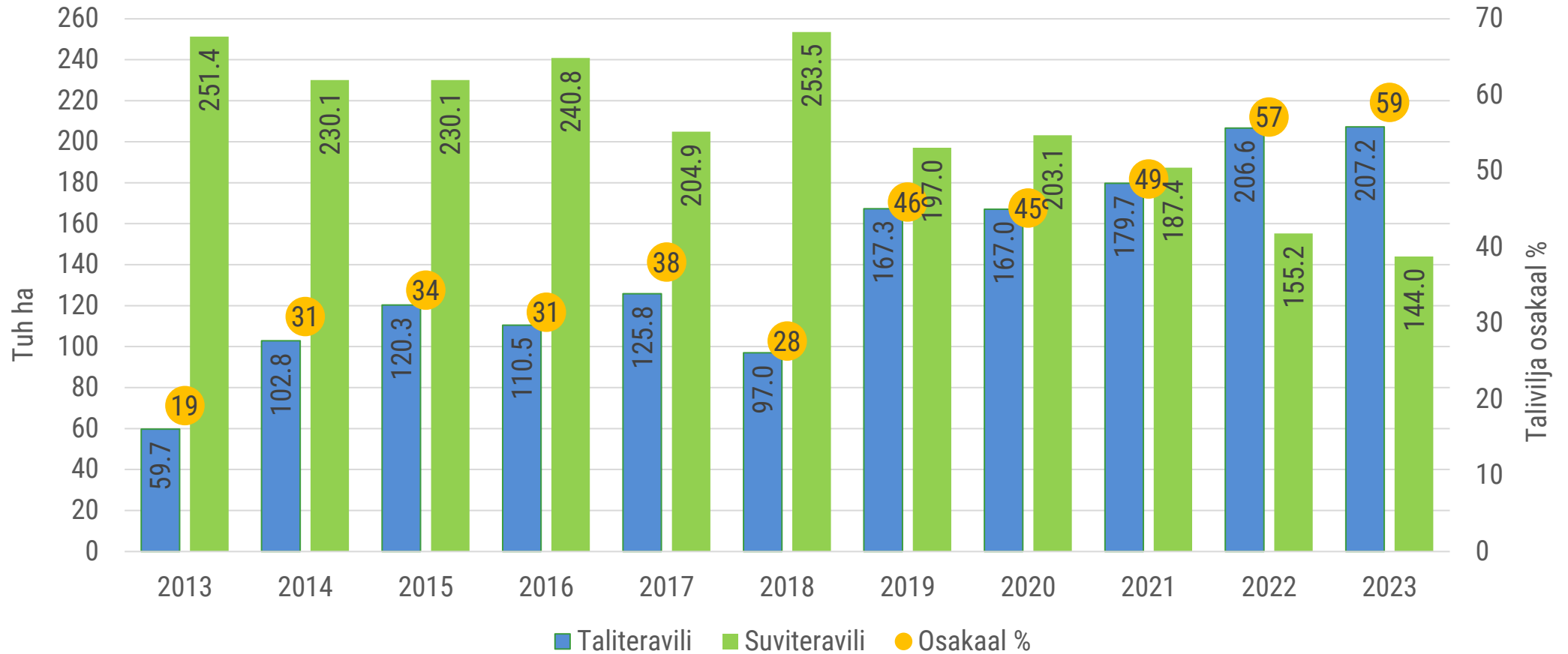
Teravilja, rapsi ning kaunvilja kasvupind (tuh ha)

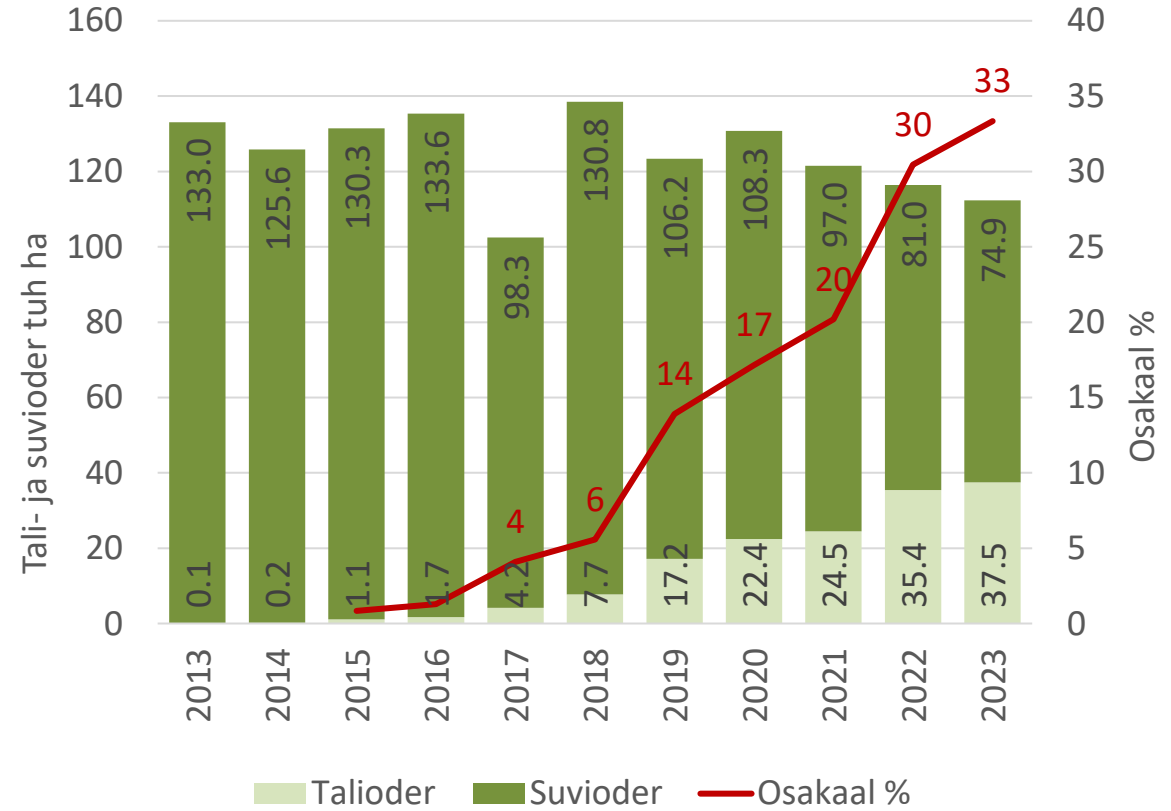
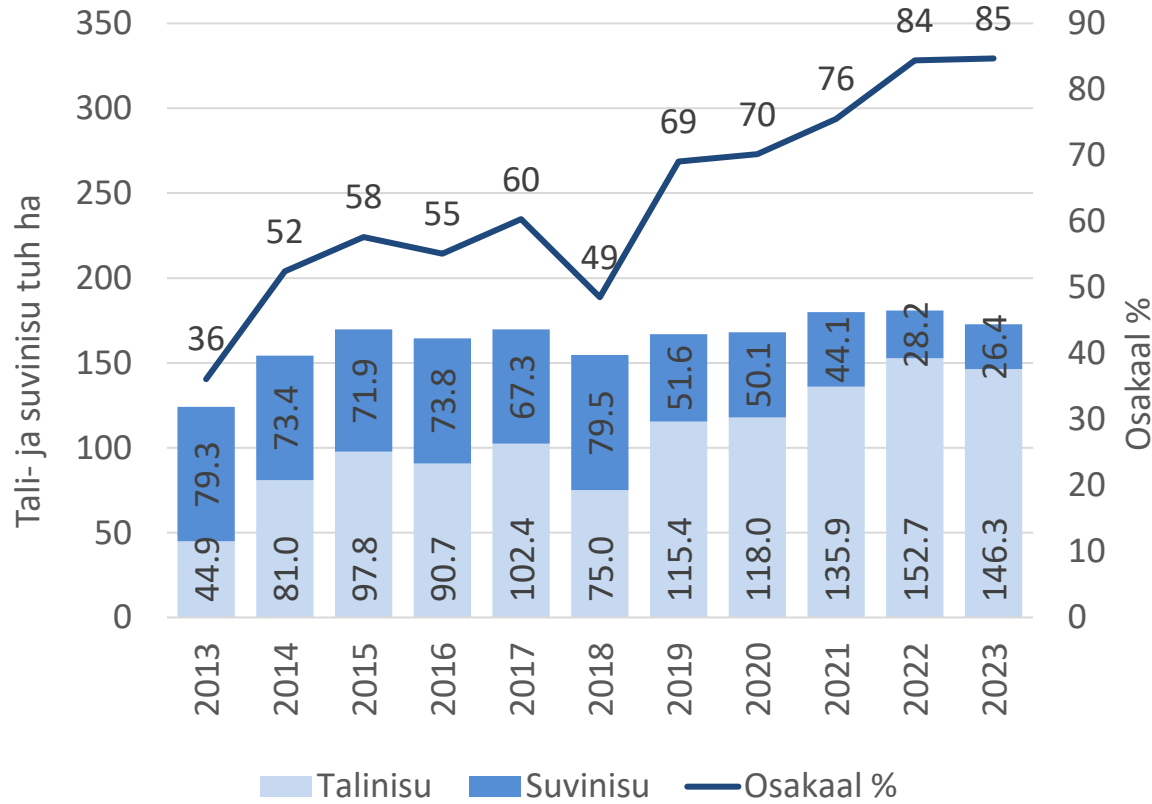
Teravilja kasvupind (tuh ha)

Taliteravilja kasvupinna osakaal teravilja kasvupinnast

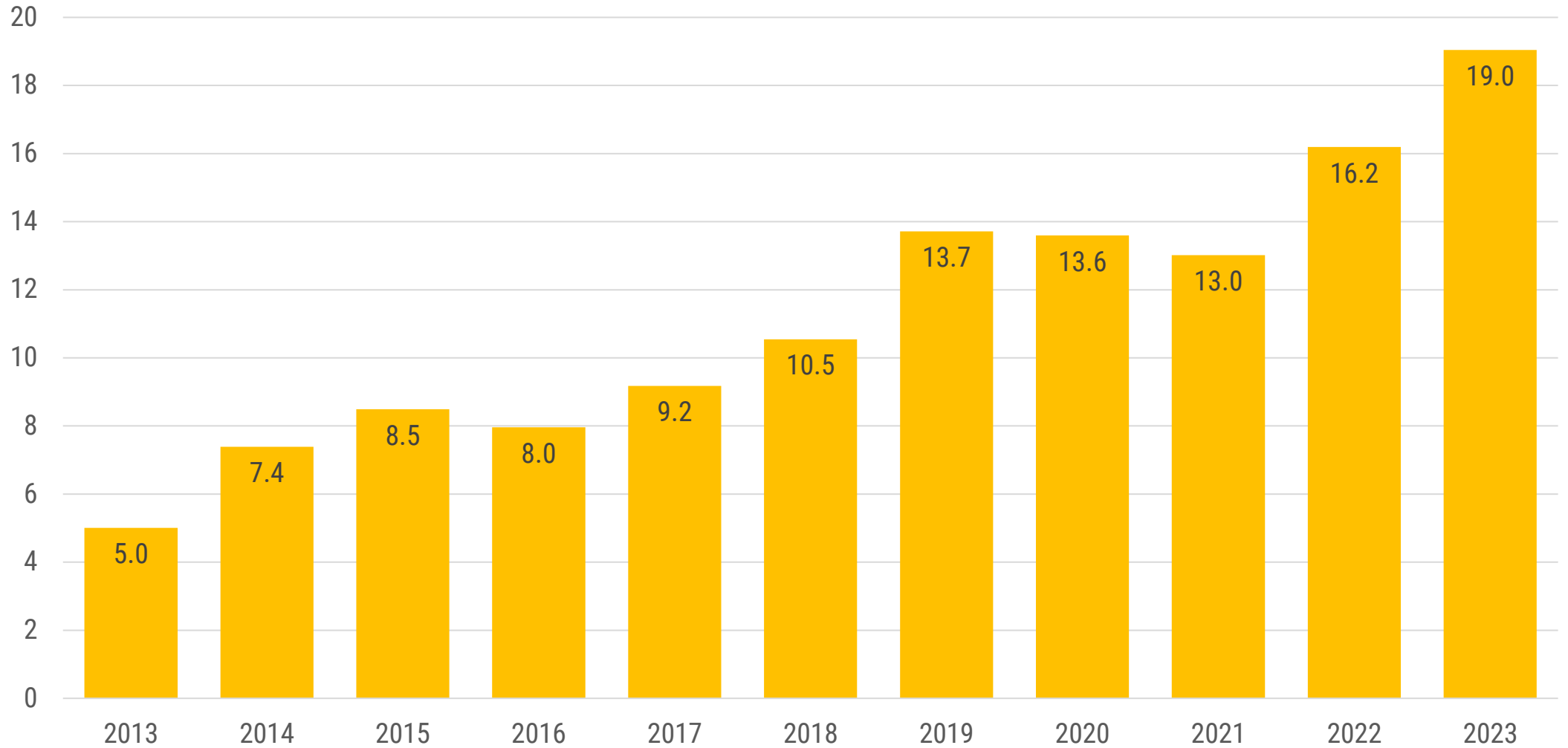

Talinisu- ja odra kasvupinna osakaalud

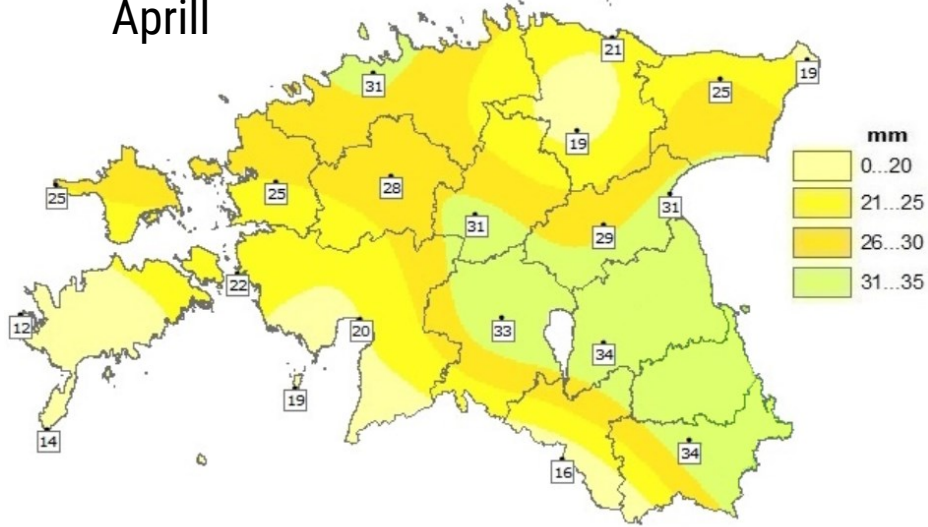

Haljasmaisi kasvupind (tuh/ha)

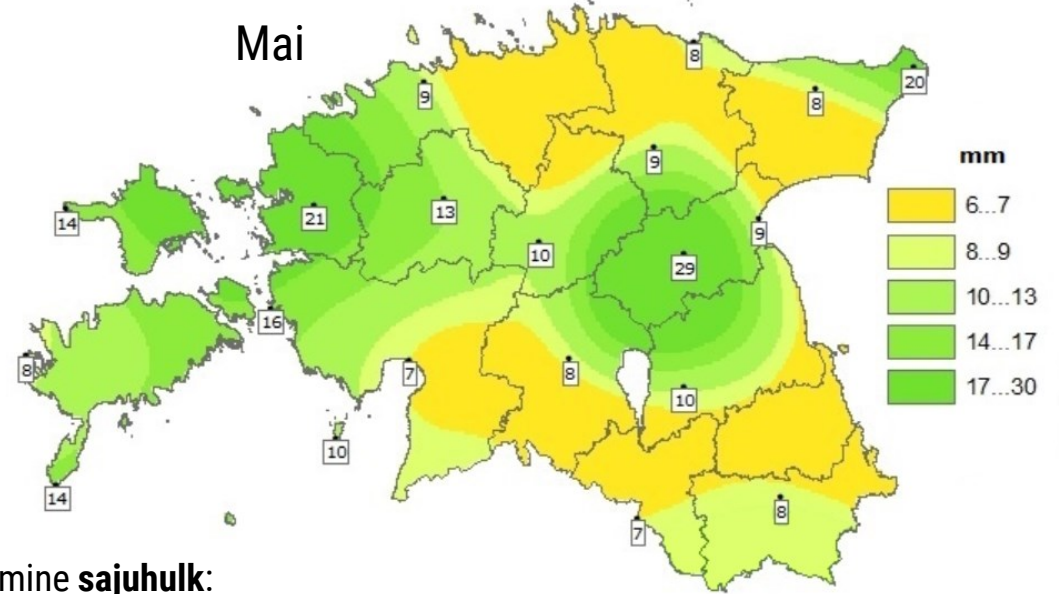

2023. a aprilli, mai ja juuni sademete summad

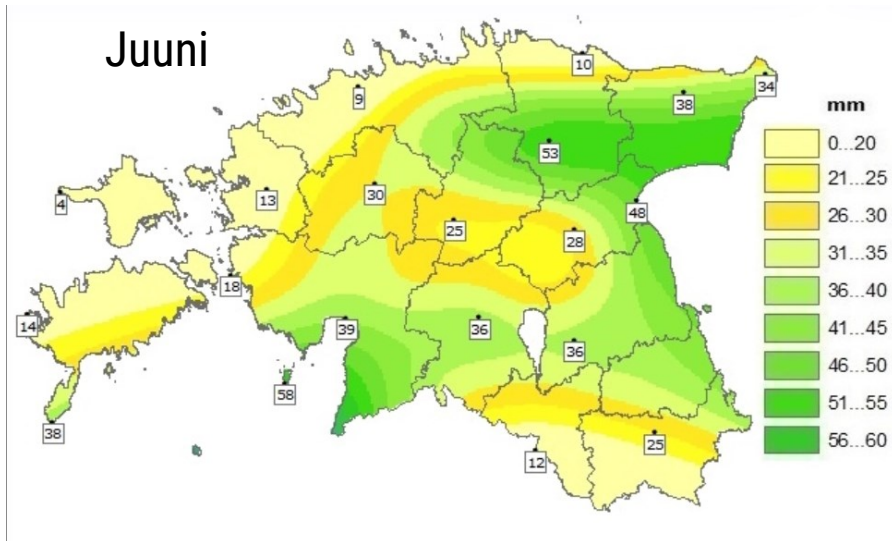
Aprill

Mai

Juuni

Eesti keskmine sajuhulk:

- **aprill 24 mm**, mis on 69% normist (paljuaastane keskmine 34 mm)
- **mai 12 mm**, mis on 28% normist (paljuaastane keskmine 42 mm)
- **juuni 28 mm**, mis on 40% normist (paljuaastane keskmine 70 mm).

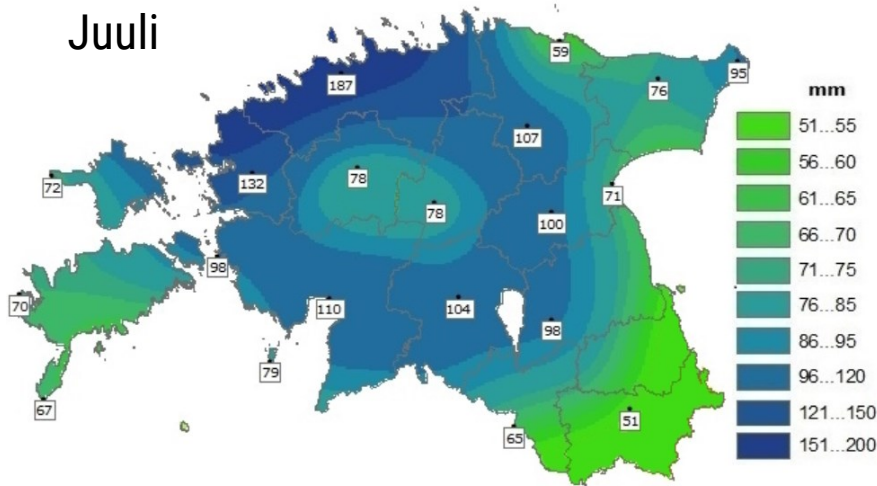
Eesti keskmine õhutemperatuur:

- **aprill 6,2 °C**, mis on 1,3 °C normist kõrgem (paljuaastane keskmine 4,9 °C)
- **mai 10,7 °C**, mis on 0,2 °C normist kõrgem (paljuaastane keskmine 10,5 °C)
- **juuni 16,5 °C**, mis on 1,7 °C normist kõrgem (paljuaastane keskmine 14,8 °C)

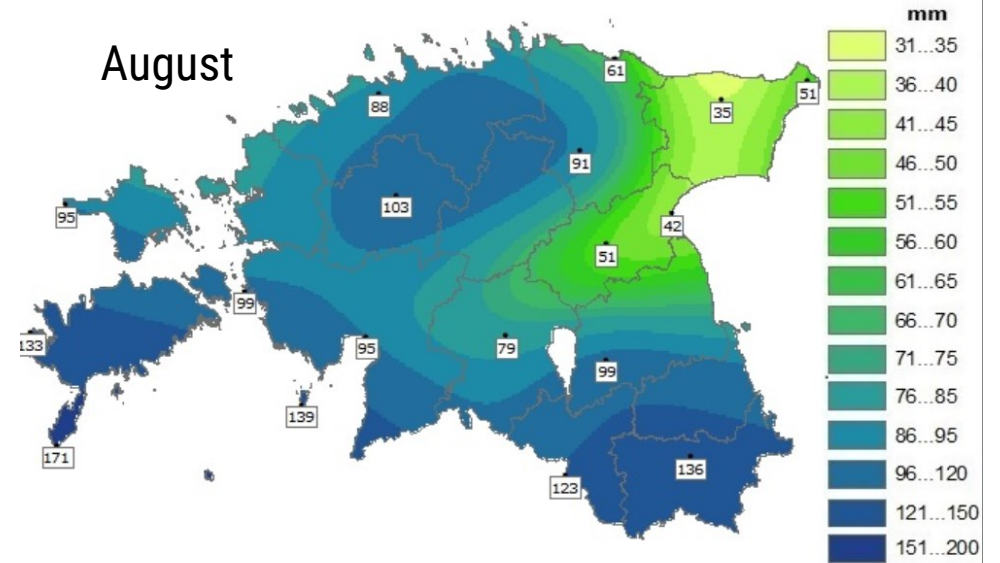
2. juunil langes Kuusikul **õhutemperatuur -3,3 kraadini**, mis on jaama uus juunikuu külmarekord. Tallinn-Harku ja Valga jaamas pole nii kuiva juunit varem olnud.

2023. a juuli, augusti ja septembri sademete summad

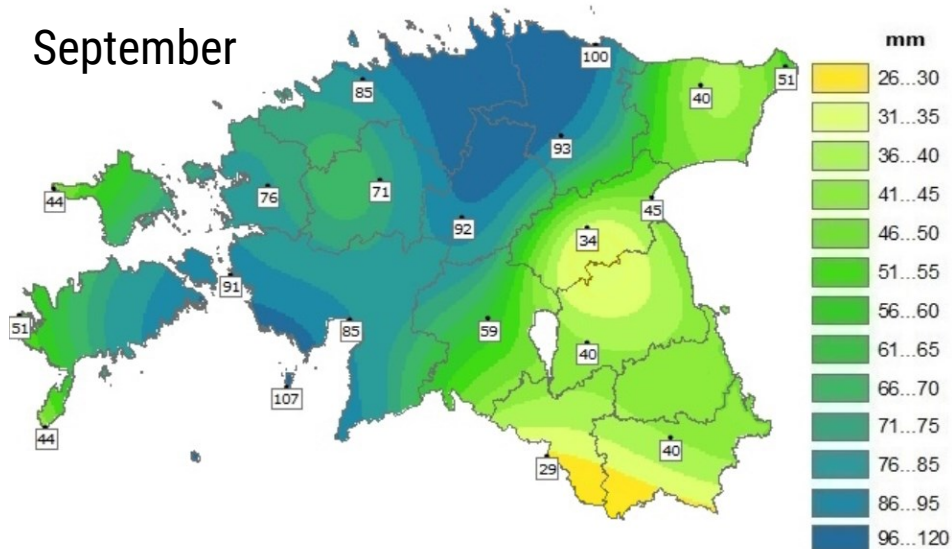
Juuli

August

September

Eesti keskmine sajuhulk:

- **juuli 87 mm**, mis on 130% normist (paljuaastane keskm 67 mm)
- **august 99 mm**, mis on 122% normist (paljuaastane keskm 81 mm)
- **sept 64 mm**, mis on 111% normist (paljuaastane keskm 58 mm)
- **okt 119 mm**, mis on 166% normist (paljuaastane keskm 72 mm)

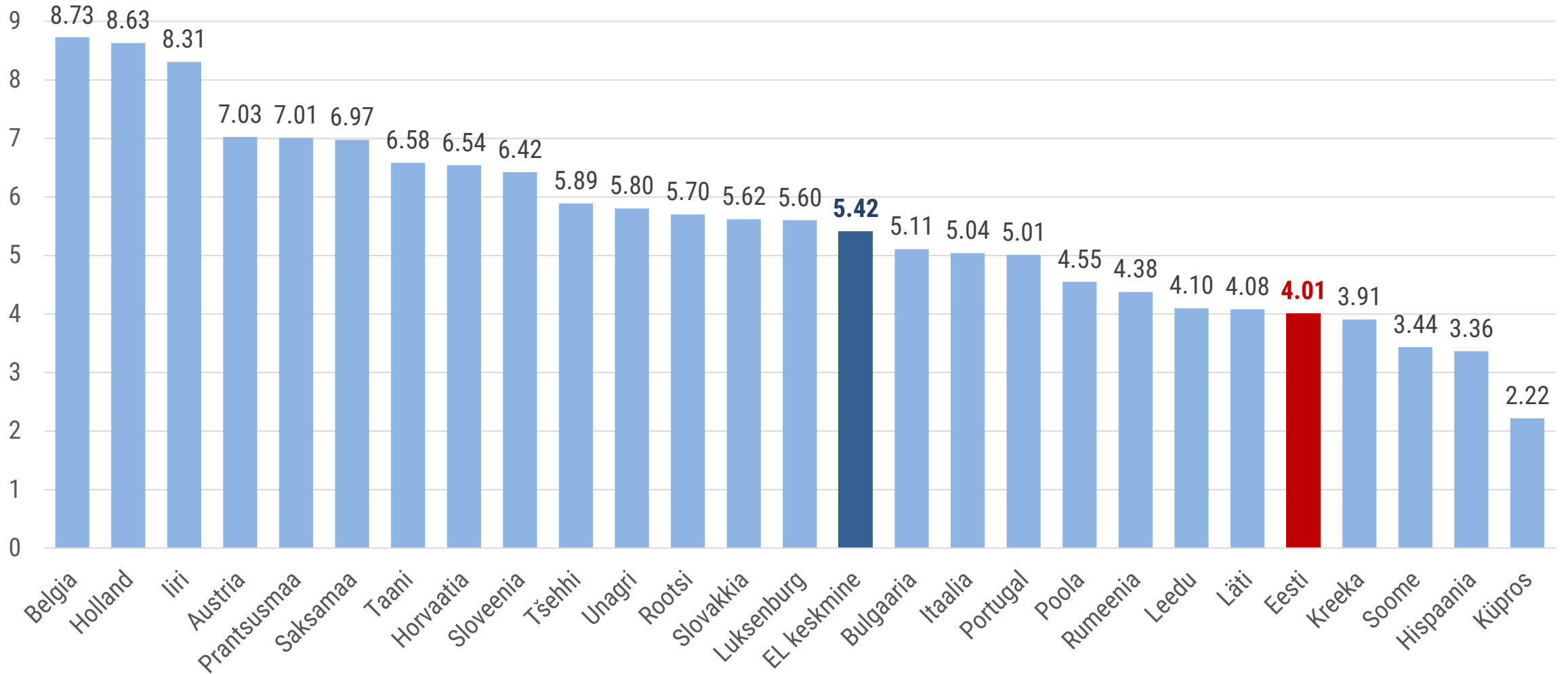
Eesti keskmine õhutemperatuur:

- **juuli 16,6 °C**, mis on 1,2 °C normist madalam (paljuaastane keskmine 17,8 °C)
- **august 18,0 °C**, mis on 1,3 °C normist soojem (paljuaastane keskmine 16,7 °C)
- **september 15,6 °C**, mis on 3,4 °C normist kõrgem (paljuaastane keskmine 12,2 °C)
- **oktoober 6,2 °C**, mis on 0,5 °C normist madalam (paljuaastane keskmine 6,7 °C)

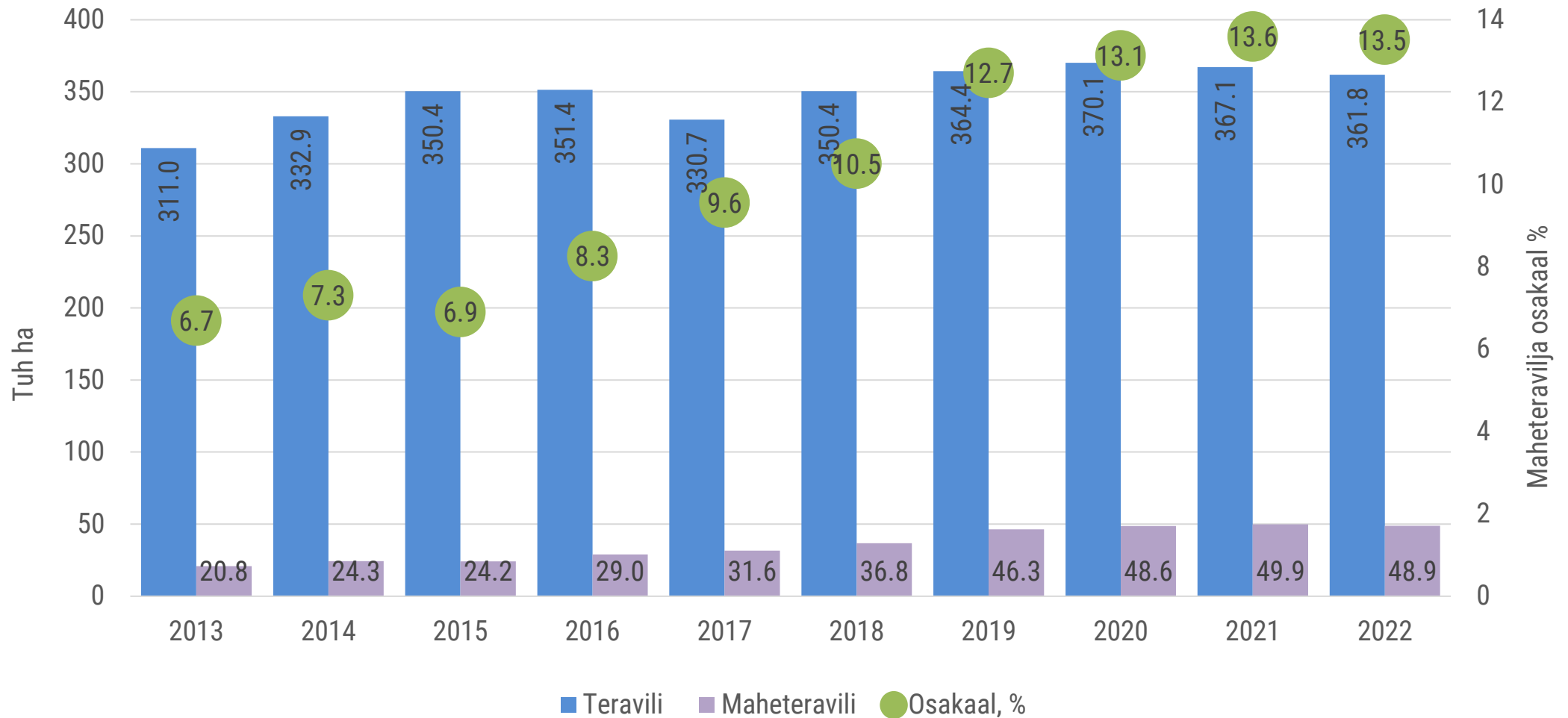
Teravilja saak ja saagikus

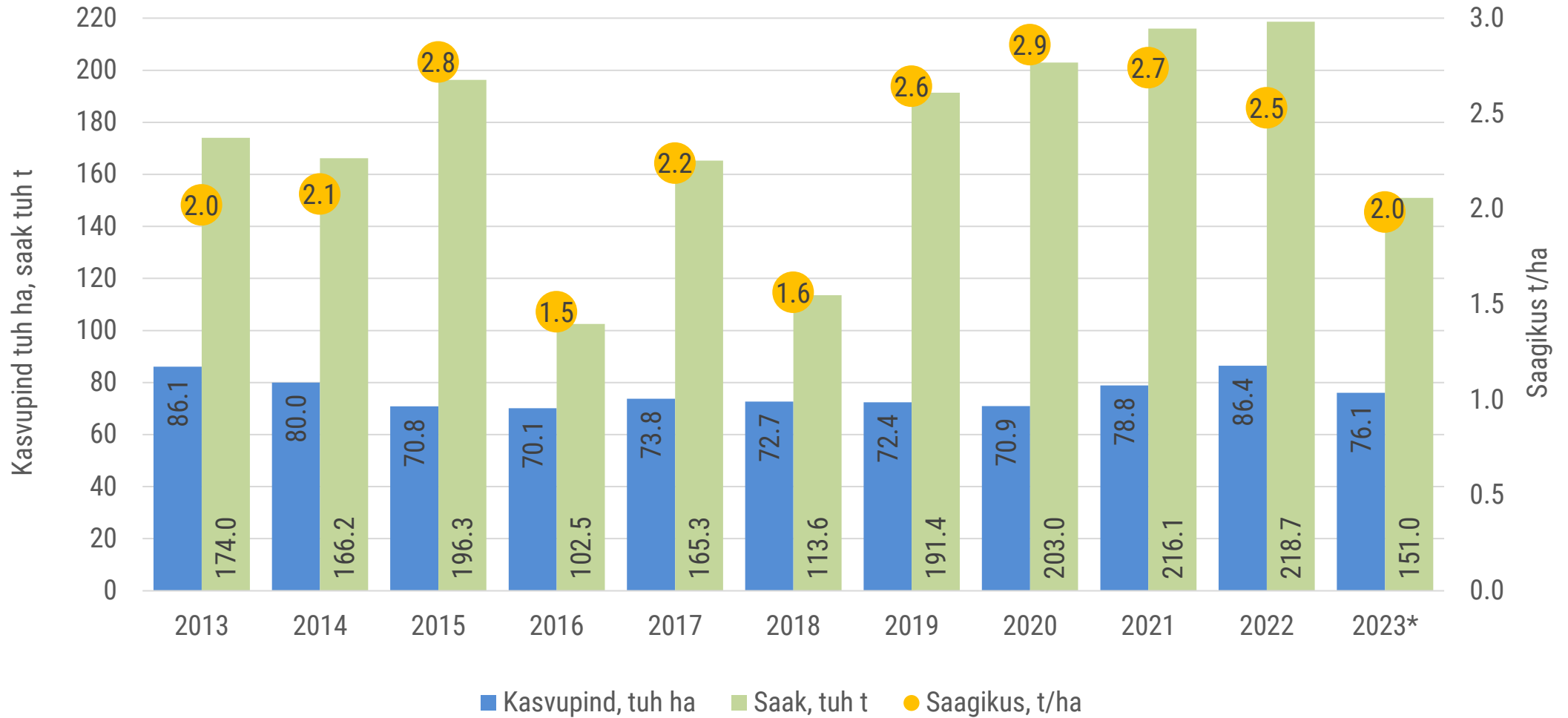
Teravilja saagikused ELis (5 a keskmine, t/ha)

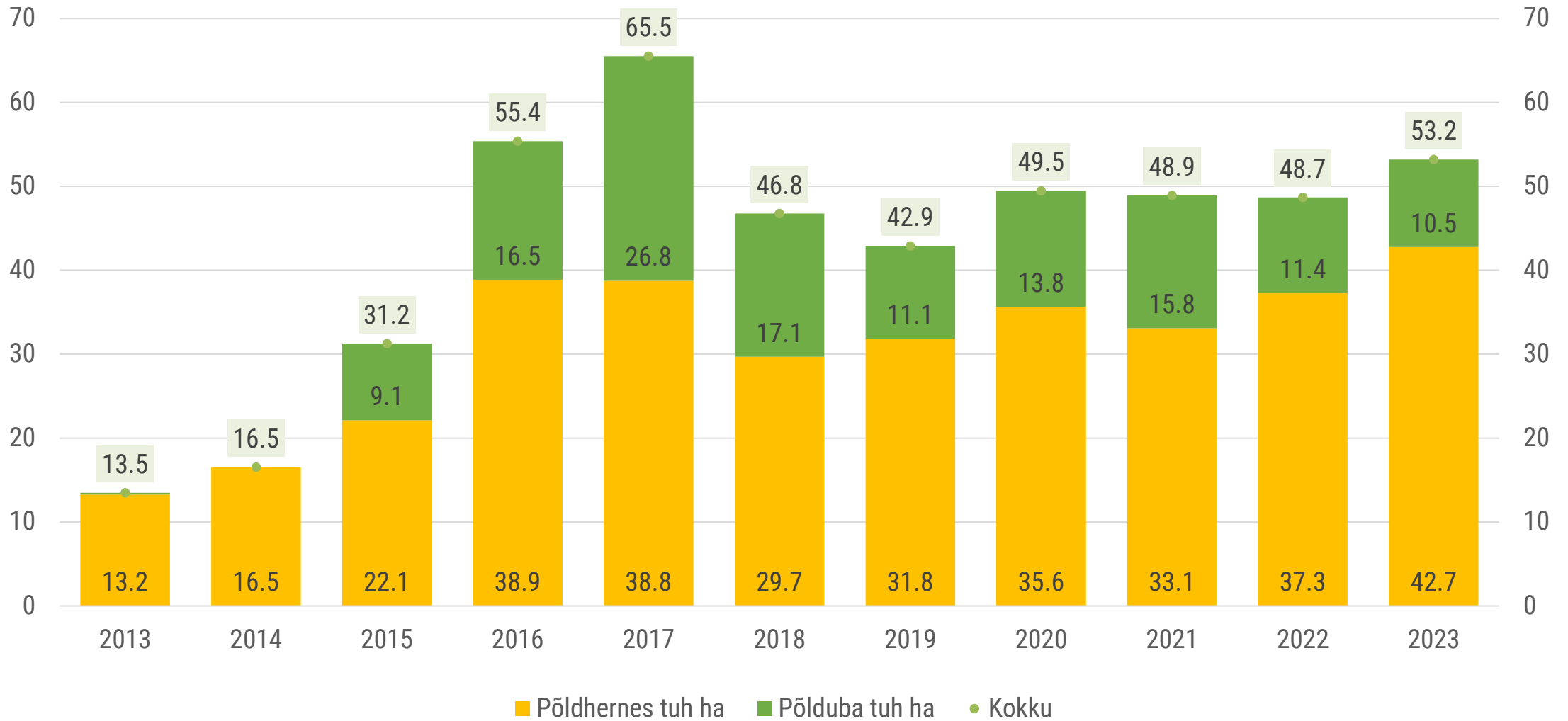
Maheteravilja kasvupinna osakaal tavateravilja kasvupinnast

Rapsi kasvupind, saak ja saagikus

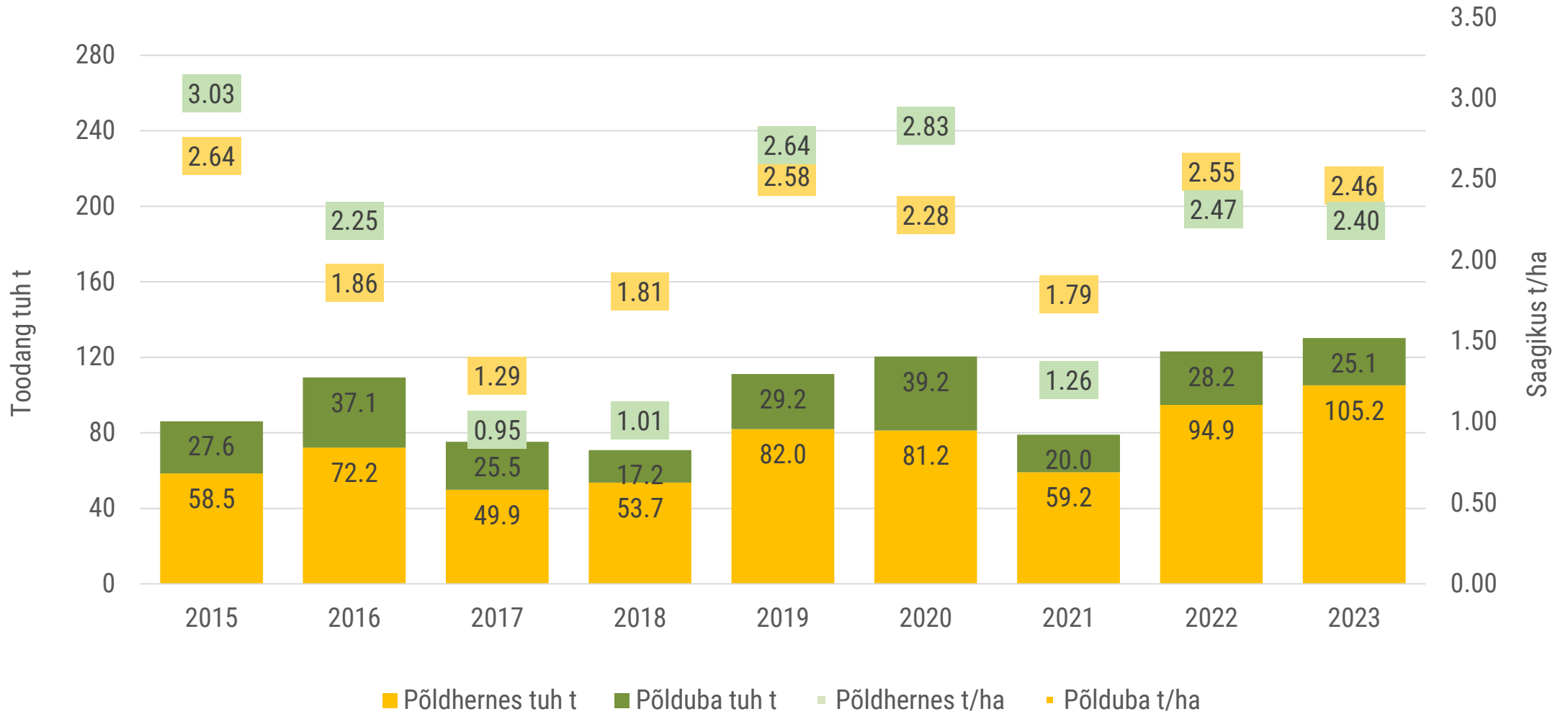

Põldherne ja -oa kasvupind

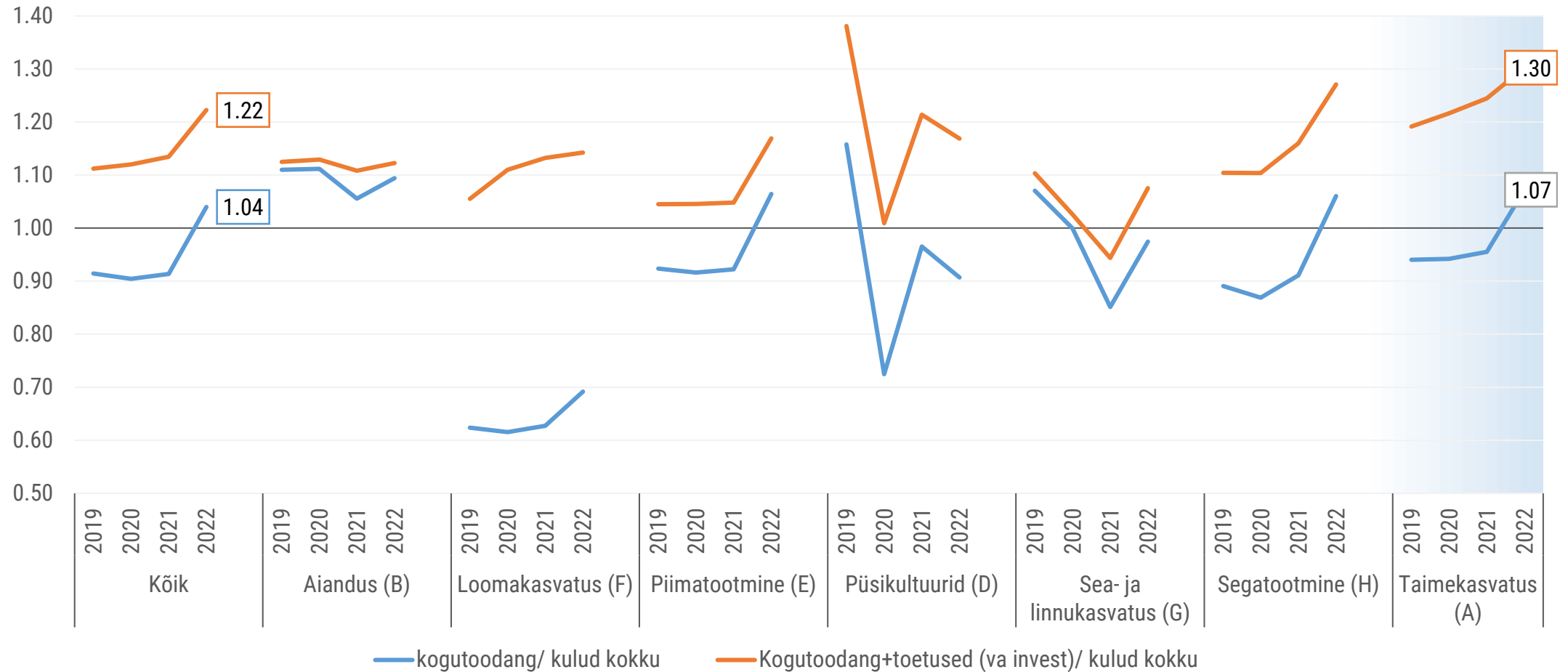

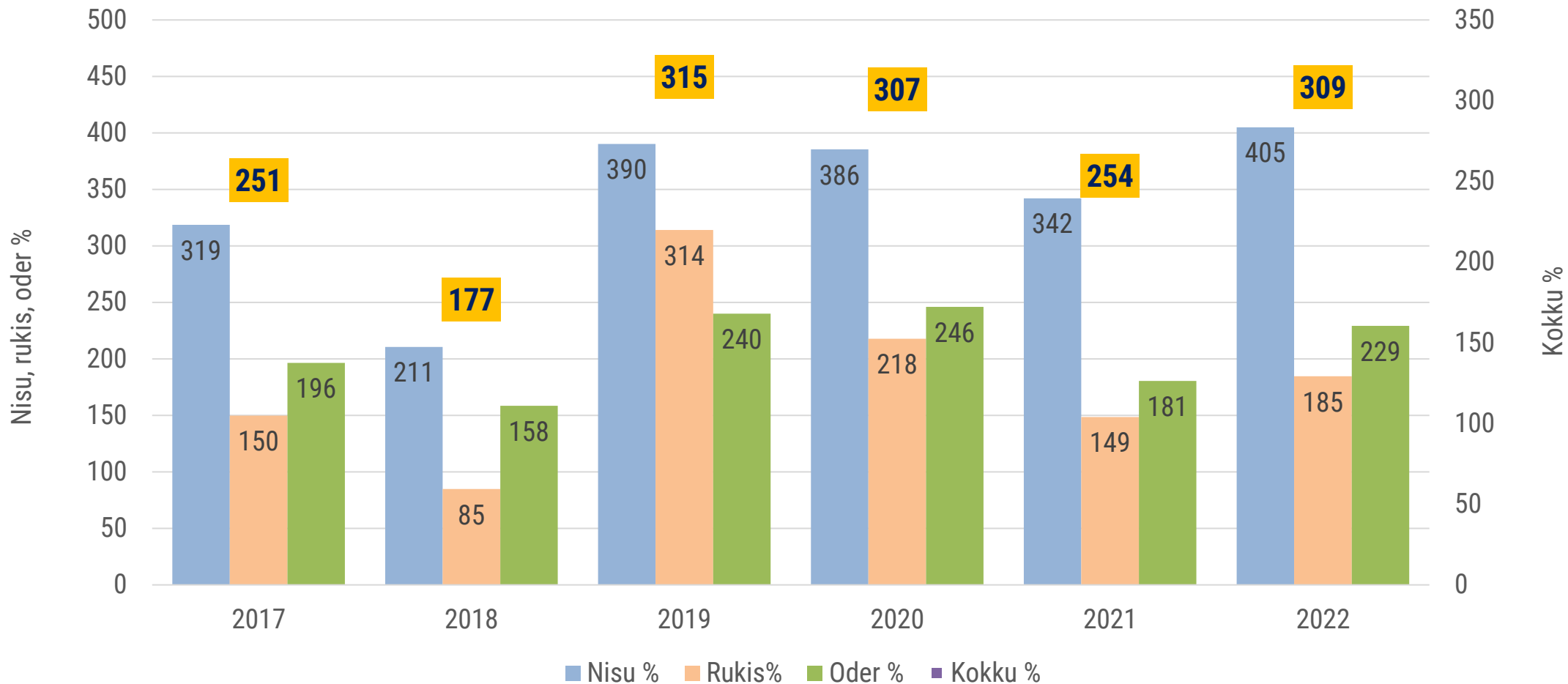
Põldherne ja -oa saagikused ning toodang

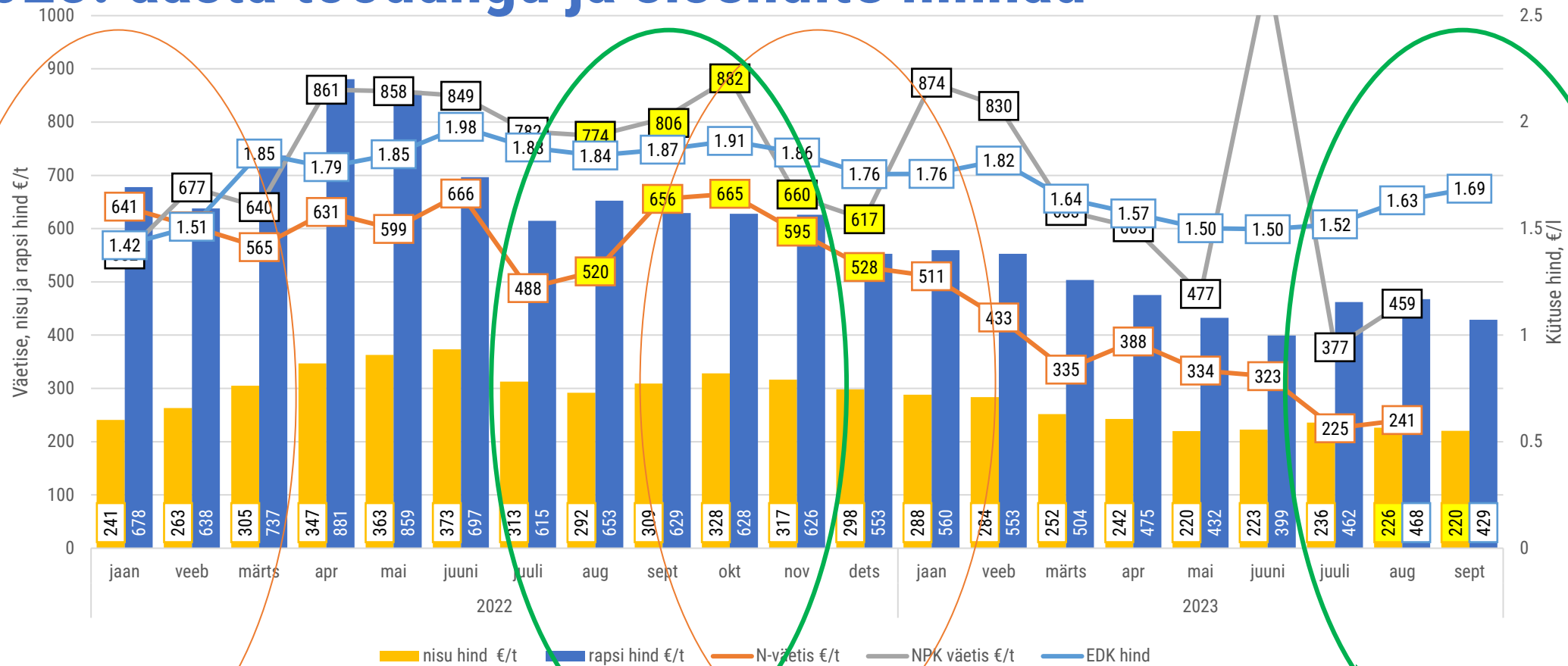
Toetused ja toodangu väärtus ha kohta erinevates tootmistüüpides

Teraviljaga isevarustus (%)

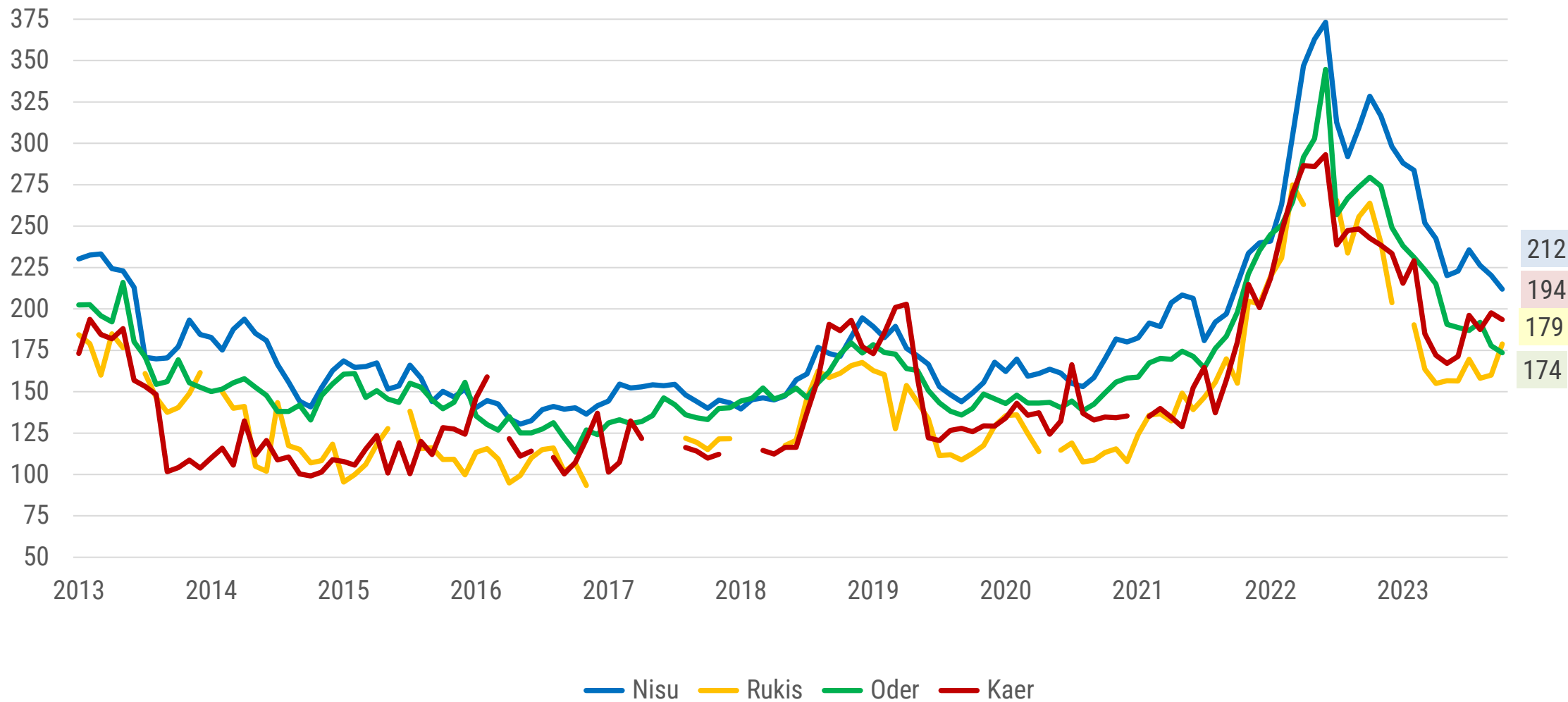

2023. aasta toodangu ja sisendite hinnad

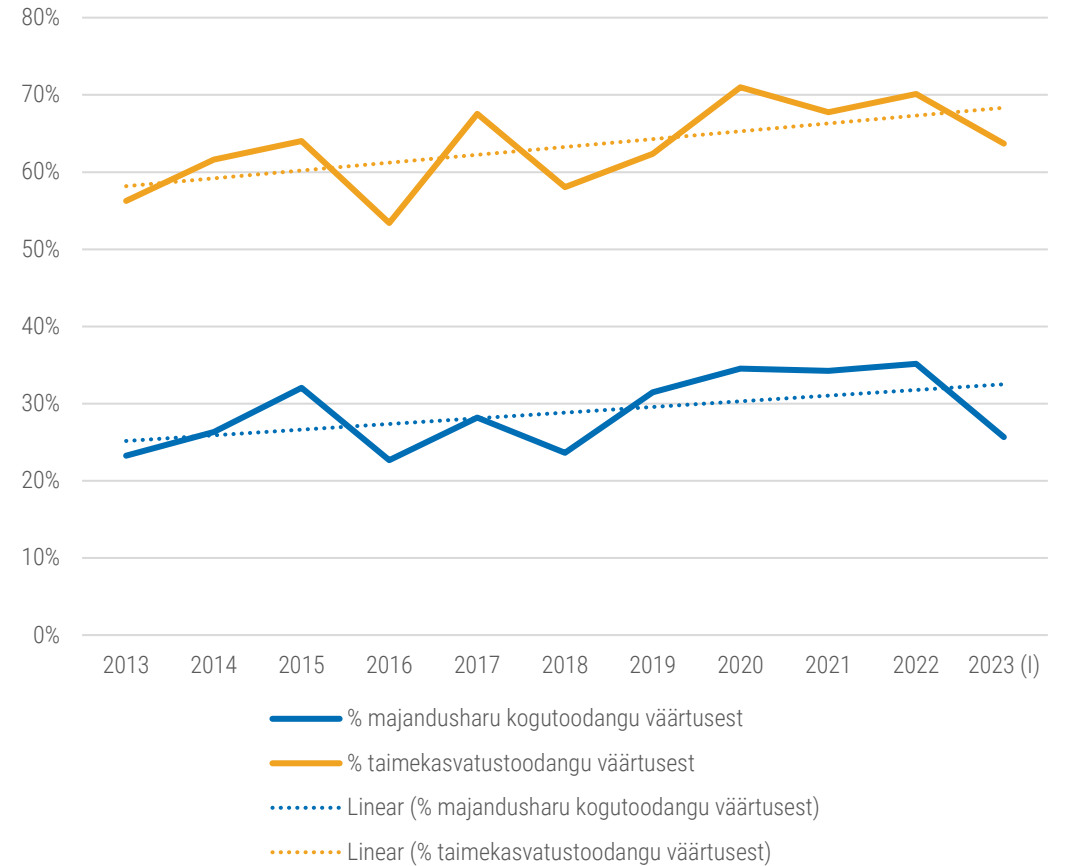
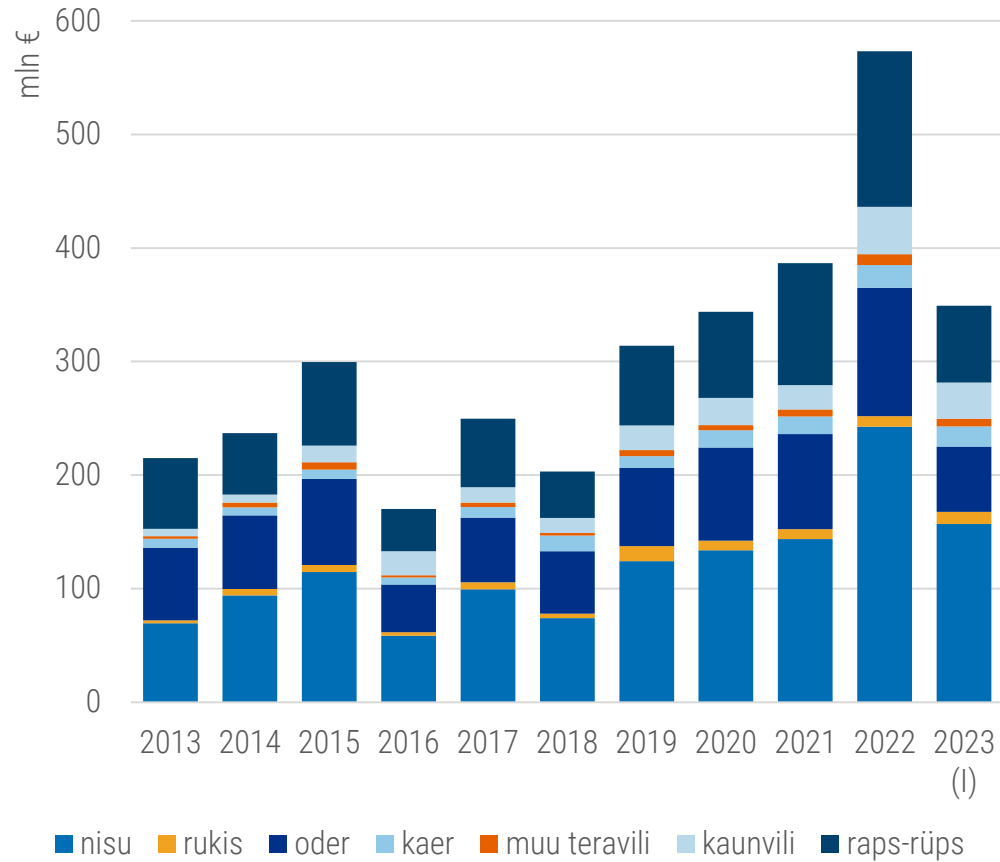

Nisu hind -25%, nisu saagikus -11%
Rapsi hind ligi -30%, rapsi saagikus -22%

Teravilja hinnad (€/t) Eestis kuude lõikes

Teravilja, rapsi-rüpsi ja kaunviljade kogutoodangu väärtus

Teraviljasektori globaalsed tulevikutrendid

Nõudluse kasv aeglustub, toodangu kasv tuleb saagikuse kasvust

Nisu ja söödateravilja hinnad jäävad alla viimaste aastate tippude

Aasia riigid juhivad toidu- ja söödateravilja nõudluse kasvu

Täiustatud tehnoloogiad ja viljelustavad toetavad saagikuse ja tootmise kasvu

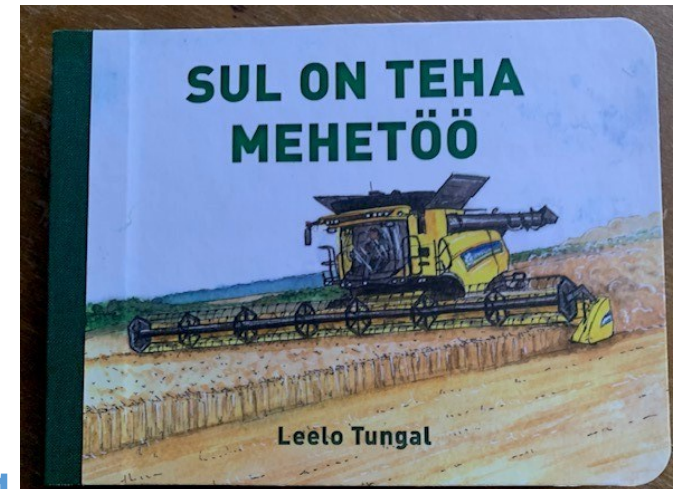
Teraviljakaubandus jääb aktiivseks, kuid muutuvad riikide osakaalud

Järgmisel kümnendil muutub turg ja poliitiline keskkond palju volatiilsemaks

Oluline on leida kohalikud lahendused väljakutsele

- Jätkusuutlikkuse eesmärkide täitmine
- Muutused Euroopa Liidu tasemel
- Kliimaseadus
- C-hindamise tööriist ja rohefoor
- Roheteekaart, ringbiomajandus
- Innovatsioon ja andmed
- Põllumajandussaaduste ning sisendite turg

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM